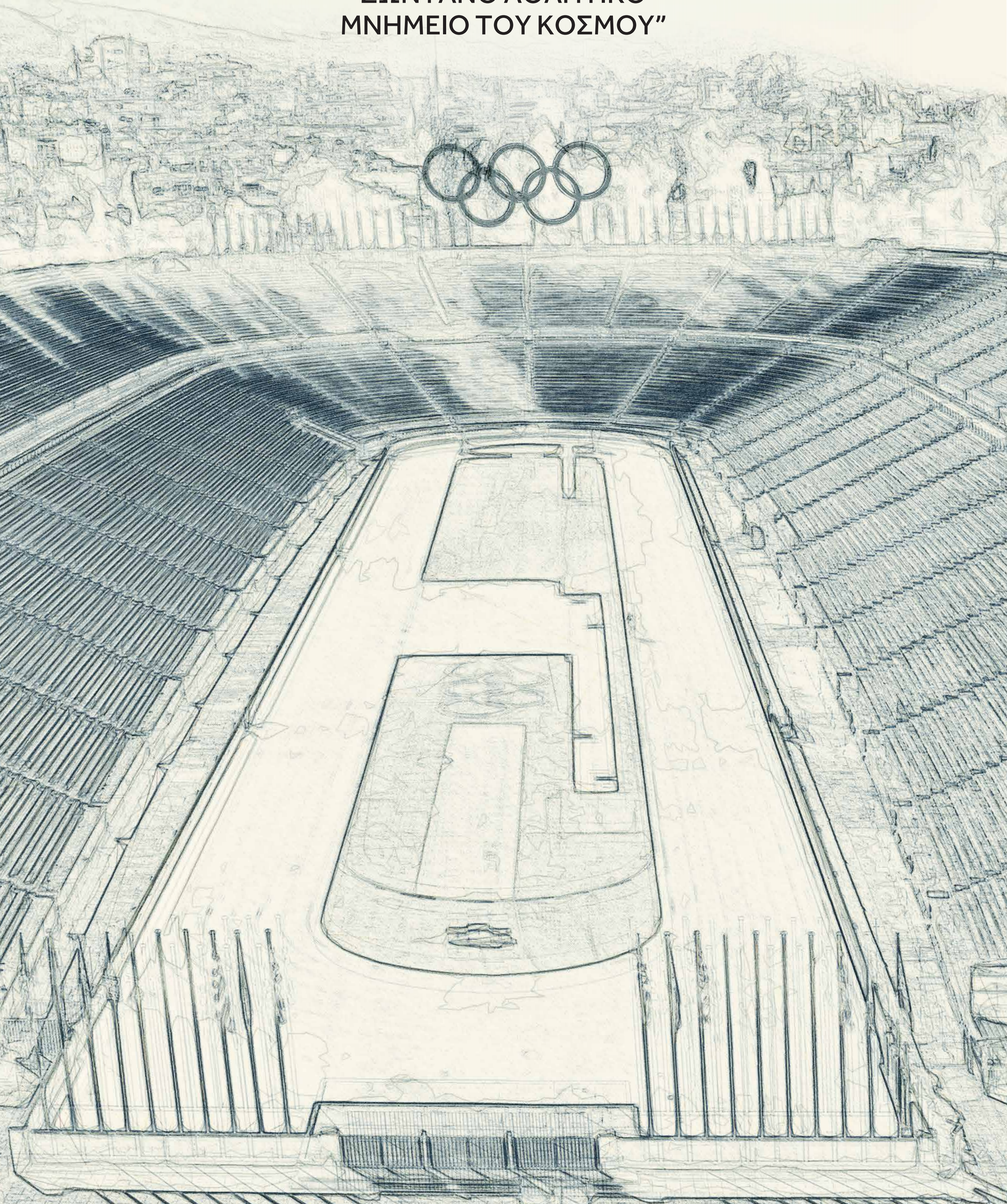

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

“ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΑΤΕ ΣΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ,
ΖΩΝΤΑΝΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ”

Ελληνική
Ολυμπιακή
Επιτροπή

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ
ΣΤΑΔΙΟ

Το Παναθηναϊκό Στάδιο βρίσκεται στην καρδιά της Αθήνας στη θέση αρχαίου ελληνικού Σταδίου και για πολλούς αιώνες φιλοξένησε τη διοργάνωση γυμνικών αγώνων, αγώνων στίβου όπως θα λέγαμε σήμερα. Τον 4ο αι. π.Χ. επί άρχοντος Λυκούργου, στην εκτέλεση δημοσίων έργων για την πόλη των Αθηνών, συμπεριελήφθη και η ανέγερση ενός Σταδίου.

Ιδεώδης χώρος κρίθηκε η χαράδρα ανάμεσα στον λόφο του Αρδηττού και το απέναντι χαμηλό ύψωμα, σε μία ειδυλλιακή θέση στις όχθες του Ιλισού, ένας τόπος ο οποίος ήταν ιδιωτικός και παραχωρήθηκε από τον ιδιοκτήτη του Δεινία, για την πραγματοποίηση του έργου.

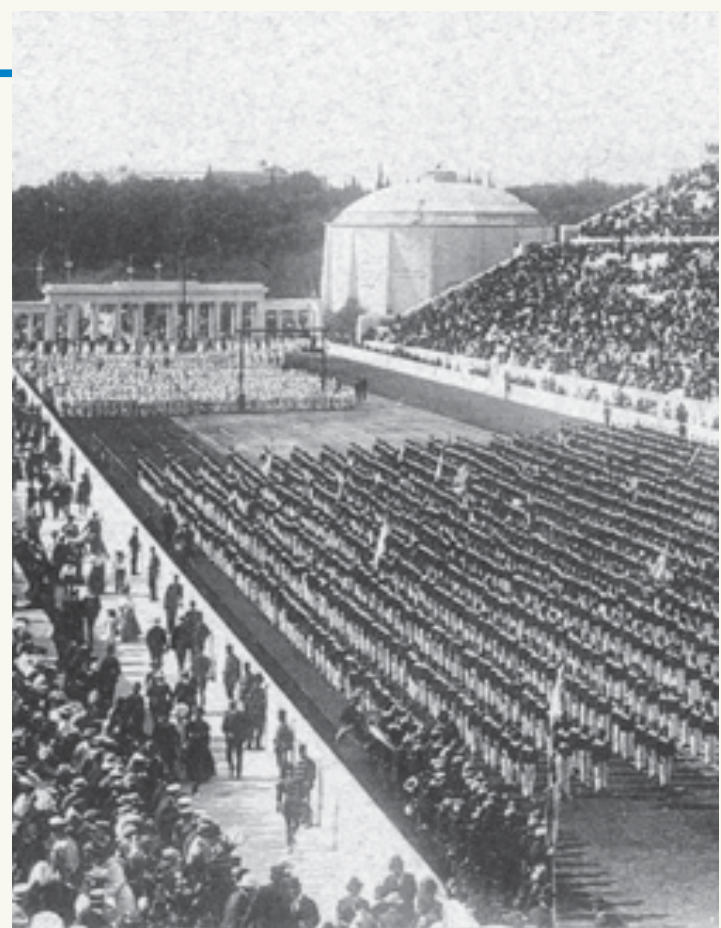
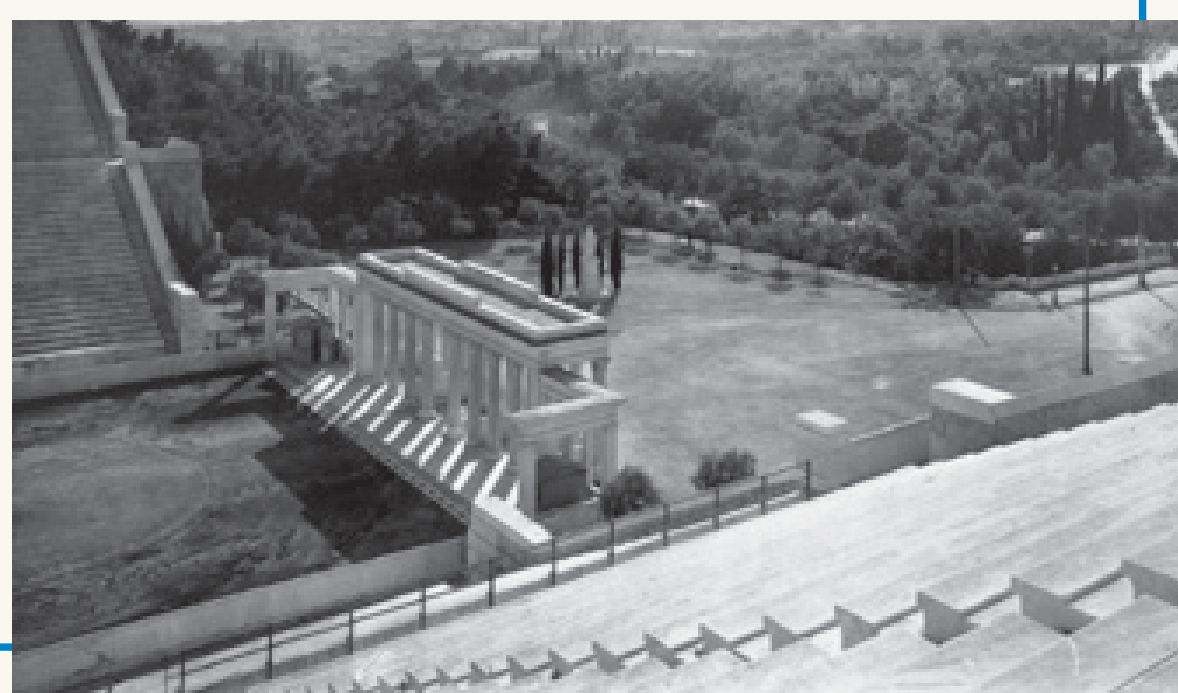
Μεγάλες χωματουργικές εργασίες μεταμόρφωσαν τη χαράδρα σε αγωνιστικό χώρο με τα χαρακτηριστικά του ελληνικού Σταδίου σε σχήμα παραλληλογράμου με είσοδο από τη μία στενή πλευρά και με θέσεις για τους θεατές στα χωμάτινα πρανή των τριών άλλων πλευρών.

Το Στάδιο αυτό του Λυκούργου χρησιμοποιείται για πρώτη φορά στα Μεγάλα Παναθήναια το 330/329 π.Χ. για την τέλεση γυμνικών αγώνων οι οποίοι από παλιά γίνονταν σε χώρο νότια της πόλης των Αθηναίων.

Στους ρωμαϊκούς χρόνους επί αυτοκρατορίας Αδριανού 117-138μ.Χ. έζησε ο ρήτορας Ηρώδης, γιος του Αττικού στη γενναιοδωρία του οποίου οφείλονται σπουδαίες εργασίες στο Στάδιο από το 139-144 μ.Χ. με δύο κυρίως αλλαγές στην πρώτη του μορφή: την μετατροπή της ευθύγραμμης μορφής σε πεταλόσχημη με την προσθήκη της σφενδόνης, χαρακτηριστικό στοιχείο των ελληνικών Σταδίων στους ρωμαϊκούς χρόνους και την κάλυψη του χώρου για τους θεατές με σειρές καθισμάτων από λευκό πεντελικό μάρμαρο. Μία θολωτή διάδος κάτω από το ανατολικό ανάλημμα κατέληγε στην πίσω πλευρά του Σταδίου και στην κορυφή του Αρδηττού είχε κτιστεί ο ναός της θεάς Τύχης. Τον όλο χώρο κοσμούσαν λαμπρά αγάλματα.

Οι Αθηναίοι δίκαια ήταν περήφανοι για το Παναθηναϊκό Στάδιο που εφάμιλλο του δεν υπήρχε στον κόσμο. Στην κορυφή του υψώματος αριστερά της εισόδου, δέσποζε για πολλά χρόνια και ο τάφος του Ηρώδη. Με την επικράτηση του χριστιανισμού και την απαγόρευση ειδωλολατρικών εκδηλώσεων και βάρβαρων θεαμάτων των ρωμαϊκών χρόνων όπως ήταν οι αιματηρές μονομαχίες και οι θηριομαχίες, το Παναθηναϊκό Στάδιο εγκατελήφθη και τα λαμπρά του μάρμαρα έγιναν οικοδομικό υλικό σε αθηναϊκά κτίσματα.

Φωτογραφίες: Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Μία πρώτη προσπάθεια αναβίωσης της ιδέας των Ολυμπιακών Αγώνων ήταν οι Ζάππειες Ολυμπιάδες, εκθέσεις ελληνικών προϊόντων των οποίων οι αθλητικές εκδηλώσεις το 1870 και 1875 οργανώθηκαν στο Παναθηναϊκό Στάδιο. Την πραγματοποίηση της ιδέας οφείλουμε στον Γάλλο βαρόνο Pierre de Coubertin, οργανωτή του Διεθνούς Αθλητικού Συνεδρίου στο Παρίσι το 1894. Πρόεδρος του Συνεδρίου ήταν ο Δημήτριος Βικέλας ο οποίος έπεισε το Συνέδριο να διεξαχθούν οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες στην ελληνική πρωτεύουσα το 1896.

Το Παναθηναϊκό Στάδιο κλήθηκε να φιλοξενήσει τη διεξαγωγή των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων. Την τεράστια δαπάνη της ανακατασκευής του ανέλαβε ο Γεώργιος Αβέρωφ, του οποίου ο μαρμαρινος ανδριάντας είναι δεξιά της εισόδου του Σταδίου. Η ανακατασκευή του Σταδίου από πεντελικό μάρμαρο διακρίνεται για την πιστότητά της ως προς το αρχαίο μνημείο του 2ου μ.Χ. αιώνα, χάρις στα στοιχεία αρχαιολογικών ανασκαφών στη διάρκεια του 19ου αιώνα.

Οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες σημείωσαν μεγάλη επιτυχία. Τότε ακούστηκε για πρώτη φορά και ο Ολυμπιακός Ύμνος σε στίχους του Κωστή Παλαμά και μελοποίηση του Σπύρου Σαμάρα. Τη νίκη του δημοφιλέστερου των αγωνισμάτων, του Μαραθωνίου απέσπασε ο Σπύρος Λούης.

Το Παναθηναϊκό Στάδιο στη διάρκεια του αιώνα που μας πέρασε, φιλοξένησε ποικίλες εκδηλώσεις. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 2004 γνώρισε και πάλι στιγμές αγωνίας και συγκίνησης στο άθλημα της τοξοβολίας και τον τερματισμό του Μαραθωνίου δρόμου. Ως δημιουργήμα των Αθηναίων όπως δηλώνει το περήφανο όνομα του, Παναθηναϊκό Στάδιο, είναι προορισμένο από τα αρχαία χρόνια να φιλοξενεί την ευγενή άμιλλα του νου και του σώματος. Το Στάδιο οφείλει την ονομασία του στο μήκος του αγωνιστικού χώρου, ένα στάδιο, μέτρο μήκους στην αρχαιότητα, περίπου 185μ. Ο χώρος για τους θεατές με περισσότερες από 68,000 θέσεις, χωρίζεται στο ύψος της 24ης σειράς των εδωλίων από έναν διάδρομο, σε δύο διαζώματα. Κτιστές κλίμακες σχηματίζουν τις κερκίδες με τη συνεχή καμπύλωση των οποίων επιτυγχάνεται η καλύτερη ορατότητα στον αγωνιστικό χώρο. Διάδρομος μεταξύ της πρώτης σειράς και του προστατευτικού στηθαίου καλύπτει υπόγειο αγωγό για τη διοχέτευση των ομβριών.

Αριστέα Παπανικολάου-Κρίστενσεν
Ιστορικός-Αρχαιολόγος

1 ΕΙΣΟΔΟΣ - ΕΞΟΔΟΣ

2 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΑΡΜΑΡΙΝΕΣ ΕΝΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΣΤΗΛΕΣ

3 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΘΕΑΣ ΤΥΧΗΣ

4 ΝΕΟΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΘΩΚΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟ 1908

5 ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ΜΕ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΗΣ ΔΟΕ, PIERRE DE COUBERTIN ΚΑΙ AVERY BRUNDAGE

6 ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΘΩΚΟΙ 1896

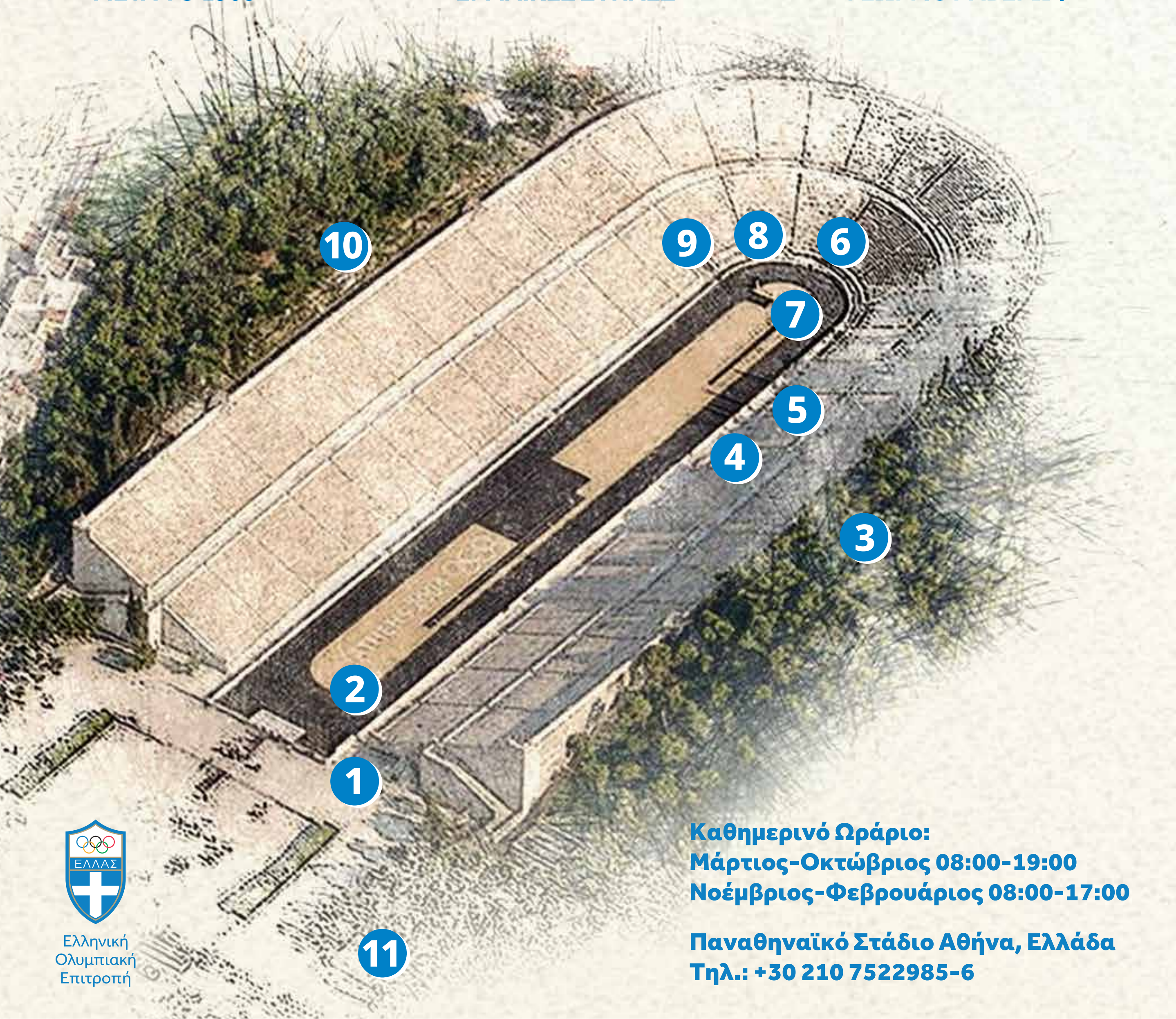
7 ΔΥΟ ΑΜΦΙΠΡΟΣΩΠΕΣ ΕΡΜΑΪΚΕΣ ΣΤΗΛΕΣ

8 ΑΡΧΑΙΟ ΣΤΗΘΑΙΟ

9 ΑΡΧΑΙΑ ΘΟΛΩΤΗ ΣΤΟΑ

10 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΤΑΦΟΥ ΗΡΩΔΗ ΤΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

11 ΑΔΡΙΑΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΒΕΡΩΦ

Ελληνική
Ολυμπιακή
Επιτροπή

Καθημερινό Ωράριο:
Μάρτιος-Οκτώβριος 08:00-19:00
Νοέμβριος-Φεβρουάριος 08:00-17:00

Παναθηναϊκό Στάδιο Αθήνα, Ελλάδα
Τηλ.: +30 210 7522985-6